

KTÖB-TR

NEWSLETTER

Müzik terapisinin dünü, bugünü ve yarını

Macaristan'ın iç ve dış siyaset dinamikleri

Wimbledon turnuvasına genel bir bakış

4. YÜZYIL ENTELLEKTÜELİZMİ

(SAYFA 11)

ÜYELIK FORMU

**KTÖB-TR İSTANBUL
WHATSAPP GRUBU**

**KTÖB-TR ANKARA
WHATSAPP GRUBU**

**KTÖB-TR İZMİR
WHATSAPP GRUBU**

**DERGIYI PAYLAŞMAK İÇİN
BU QR KODU
KULLANABİLİRSİNİZ!!**

 SCAN ME

Editörün Notu

KTOB-TR 'de neler
oldu?

Herkese merhaba!
Derneğimizin dergisine
olan ilginizden dolayı
çok teşekkür ediyoruz ve tüm
dernek ekibi olarak vakit ayırip
hazırladığımız dergimizi begeneceğinizi
umuyoruz. Bu dergi projesini yönetim ekibine
sunan, dergi editörü ve dergi yazarlarından biri
olarak bu alanı oluşumumuzdan bahsetmek için
ayırmanın doğru olacağını düşündüm...
Derneğimiz geçtiğimiz Haziran ayında kuruldu ve
çalışmalarını başlattı. Ekipimizde olabildiğince
farklı şehirlerden kişilerin olmasına özen gösterildi
ve bu sayede az öğrenci olan şehirlerde dahi
temsiliyet sağlanıldı. Yaz tatili sürecinde
kurulmamıza rağmen okulların açılmasını
beklemeden Kıbrıs'ta üyelerle bir araya gelip fikir
alışverişinde bulunulabilmesi için Büyük Han'da
bir etkinlik düzenlendi. Ardından yine
okuduğumuz şehirlere gitmeden önce online
olarak yeni gelecek arkadaşlar için İstanbul,
Ankara-Eskişehir ve İzmir için bilgilendirme
seminerleri düzenlendi. Okul döneminin
başlamasıyla da Ekim-Kasım aylarında ilk olarak
Ankara'da büyük bir Cypriot Night etkinliği,
ardından 2 İstanbul buluşması, İzmir ve
Eskişehir'de ise birer etkinlik düzenlendi.
Yıl boyunca etkinliklerle, aylık olarak
yayınlayacağımız dergimizle ve daha birçok farklı
şekilde üyelerimizle sıkı iletişim halinde çalışmaya
devam edeceğiz. Umarız ki Kıbrıslı Türk gençler
için faydalı bir şeyler başarabiliriz!! Ben artık sözü
daha da uzatmadan duruyorum ve sizleri dergi
icerikleri ile baş başa bırakıyorum. İyi eğlenceler!

Necdet Yulaf

İçerikler

Bilincin Kuantum fiziği, sayfa 7

Geçmiş filozoflardan bugünkü bilim camiasına bırakılan en büyük miraslardan biri; Bilinç!

*Arda Tinazlı'nın kaleminden
inceliyoruz...*

Wimbledon Tenis Turnuvası, sayfa 13

Tenis sporunun tarihsel ilerleyişini, 1800'lü yıllar Fransa'sından günümüz İngiltere'sine Wimbledon turnuvası çerçevesinde inceliyoruz...

Araştıran-yazar Tamer Koç...

Sosyal Öğrenme Teorisi, sayfa 21

Hayattan kopmamak ve dünyadaki gelişmeler ile bağlantıda kalmak adına görsel medya vazgeçilmezimiz olmuş durumda. Fakat medya içeriğinin bilinçaltımıza olan etkileri neler?

*Yağmur Ergör'ün kaleminden
öğreniyoruz*

Macaristan Fidesz Demokratik Gerileme, sayfa 23

FIDESZ'in ortaklık hükümeti, parti politikasının yıllar içindeki evrimi ve Macaristan'ın AB'den uzaklaşması.

Araştıran-yazar Hüseyin Arsal...

23

Ruhun Gerçek Gidası: Müzik, sayfa 17

Müziğin huzur ve mutluluk veren doğasının tarihi yanını inceledikçe aslında bunun Roma İmparatorluğundan beri bilindiğini görüyoruz. Peki müzik tedavisinin günümüzdeki kullanım derecesi yeterli mi?

Onan Aktuğ'un araştırmaları doğrultusunda tartışıyoruz...

17

Uzayda İlk Albüm, sayfa 25

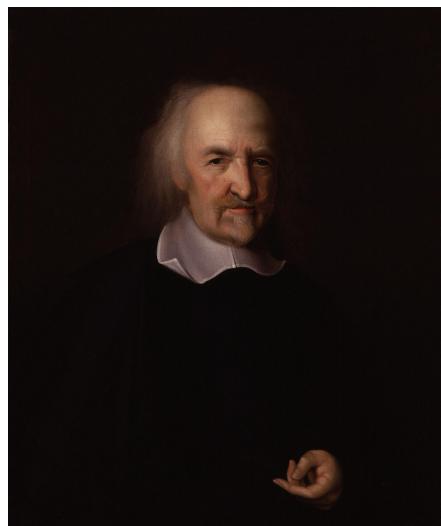
Güney Ontario'da bir mısır çiftliğinde hayata gelen ve genç yaşta uçmaya ilgi duyan Chris Hadfield'in, yıllar sonra Uluslararası Uzay İstasyonun'da Space Oddity şarkısını yer çekimsiz ortamda söylemesine uzanan hikayesi...

Demren Erciyas'in kaleminden...

25

Ve daha niceleri...

Thomas Hobbes ne demek istiyor?

Thomas Hobbes'a göre bir ülkede güvenlik her zaman özgürlükten daha önceliklidir. Hatta bu güvenliği tesis etmek için mevcut iktidar her yolu deneyebilir. "İnsan, insanın kurdudur" sözü ile de aslında bahsedilen budur. Yani insan yaratılışı gereği zaten kötüdür. Kötülük insanın kendisidir ve güçlü bir otorite tarafından dizginlenmelidir.

Hobbes felsefesinin otoriter rejimlerden yana olmasının sebebi İngiliz İç Savaşı ve dönemin vahşetidir. O dönemin kargaşa ve anarşisine tanık olan Hobbes, kendi siyaset felsefesini bu etkinin tesiri altında şekillendirmiştir. Bu sebeple hükümet otoritesi çok kötü ve zararlı olsa bile kaos ve savaştan daha makuldür. İnsanların güven içinde yaşamalarını ve her eylemlerinin sonucunun ortak faydaya yönelik olmasını sağlamak amacıyla hakların bir kişiye ya da bir kurula devredilmesi gerektiğini ve bu kurulun da devredilen hakları gözetmesi, haksızlıklara karşı cezalandırıcı bir görevi olmasını öngörmüştür.

Thomas Hobbes insanın işbirliğine uygun olmadığını, aksine insanın her an bir olumsuzluk yaratma peşinde olduğunu anlatır. Bu sebeple devlet mutlak gereklidir. İnsanların tüm tehlikelere karşı can ve mal güvenliklerini sağlama almanın yolu budur. Bireyler arasındaki sulh ve işleyişini sağlayan tek yoludur. Hobbes bu yaratılan yapay gücü Leviathan olarak adlandırır. Böylelikle Leviathan güç kullanma tekeline yegane sahiptir. Bu durum modern devletin, ulus devlet olgusunun çıkış noktasıdır. İnsanlar haklarını Leviathan isimli bir Ejderhaya başka bir deyişle Ölümsüz Tanrı'ya devrederler. Bunun karşılığı olarak ise Leviathan'dan istikrar ve selamet beklerler.

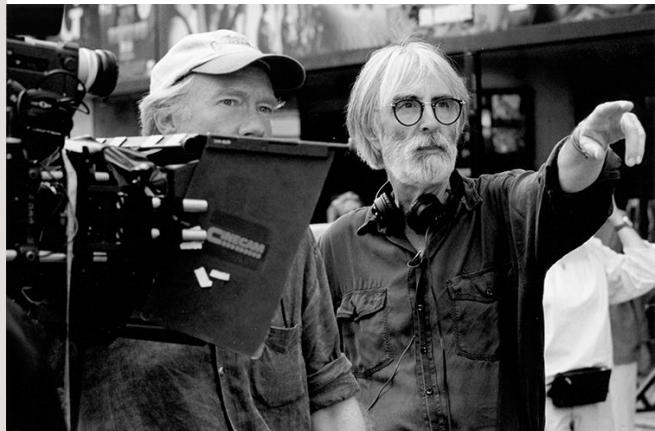
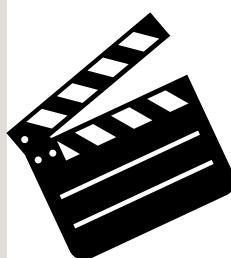
Michael Haneke

Avusturyalı yönetmen Michael Haneke ilk uzun metrajlı filmi 7. Kıta ve daha sonraki filmleri ile modern refah toplumunu eleştiren kült bir yönetmen.

İlk üçlemesi ile (The Seventh Continent (1989), Benny's Video (1992), ve 71 Fragments of a Chronology of Chance (1994)) yozlaşan Avrupa insanımıza ciddi bir eleştiri getirdi. Filmlerinde konu genelde çekirdek bir aile etrafında gelişir ve bu ailenin başına feci bir son gelir. Odaklandığı nokta: Yozlaşan aile kurumu, sosyal duyarsızlık ve duygusal çöküş... Maddi olanaklara, sanatsal doygunluğa, mesleki başarılırlara, art arda gelen terfilere, dolup taşan alışveriş arabalarına rağmen hissizlik modern insanın kronik bir rahatsızlığıdır onun için.

Haneke, tüketim kültürünün, süper marketlerin, okulların, apartmanların ve kent yaşamının kaotik atmosferine hapsolmuş tatminsiz bireyleri anlatır. Genelde de hissizliğe saplanma ve duygusal açlık vurgusu ön plandadır. Bolluk ve refah simgesi soframalarla, plaklar, güzel mobilyalarla dolu evlerde iletişim sızılıkten kıvranan ailer Haneke'nin odak noktasıdır. Şiddet ve şiddetin sıradanlaşması da onun filmlerinde yer alan konulardandır.

O her şeyi en saf haliyle bize sunar. Tüm gerçekliğiyle. Tezatlarıyla ve karmaşasıyla. Bazen de gerçekliğin durgunluğu ile boğar bizi. Ekrandan yüzümüzü çevirmek zorunda kalırız. Çünkü ekranı bir ayna gibi kullanır. Zihinlerimize girer, vicdanımızı esir alır...

Karbondioksit gübrelemesi

Bitkilerde besleme yalnız gübre ve sudan ibaret değildir. Macro ve micro elementlerin bitki bünyesine alınımı haricinde daha temelde etkin bir fotosentez sağlanmalıdır. Bitkisel üretimde amaç verim ve kalitedir. Yani para kazanmaktadır. Bunu sağlayabilmek için de hem bitki fizyolojisine hakim olmak hem de pazarın taleplerine yetişmek gereklidir. İyi düzeyde bir vejetatif gelişim ve generatif gelişim hedeflenmeli. Bu ikisi arasında fizyolojik bir denge sağlanmalıdır. Bu gelişimlerin etkin gerçekleşmesi bitki bünyesindeki sentez faaliyetlerine dayalıdır. Amacımız sağlıklı bir organel gelişimi ve kaliteli bir hasat. Dolayısıyla iyi bir fotosentez iyi bir solunum gereklidir.

İyi bir fotosentez için tepkimenin girdilerini eksiksiz ortama sunmak gereklidir. Örtü altı yetiştirciliğinde bazen bu girdiler ortamda istediğimiz düzeyde bulunmaz. Karbondioksit konsantrasyonu 300 ppm düzeyinin altına düşer. Bu oran açık havada 350 ppm düzeyinde iken aslında bitki için optimum değerler bu düzeyin çok üstündedir. Bu sebeple karbondioksit gübrelemesi gereklidir.

Özellikle kiş aylarında örtü altı sistemlerimizi dış çevresel etkilerden izole etmek gereklidir. Yani soğuktan korunmak. Üretim yaptığımız alanda iklimlendirme sağlamak. Bunu yaparken de üretim alanımızı dışardan izole ederiz. Yoğun fotosentez faaliyeti neticesinde sistemimizde bulunan karbondioksit oranı kritik düzeylere düşer. 100 ppm düzeyinde hücresel düzeyde ölümler söz konusudur. Bu sebeple karbondioksit gübrelemesi gereklidir.

Karbondioksit gübrelemesi erkencilik sağladığı gibi optimum fotosentez şartlarını bize sağlar. Domateste bu 1000 ppm düzeyinin üstündedir ve açık havada bu düzeye erişmek mümkün değildir. Tabi bu gübrelemeyi gerçekleştirmek teknolojik yatırım gerektirir. Kuzey Avrupa ülkelerinde ve özellikle Hollanda'da bu yatırımlar yaygındır.

AB ve Ukrayna Krizi

Avrupa Birliği'nin oluşturulması ne kolay ne de hızlı oldu, ancak yapılan fedakarlıklar kesinlikle buna değdi, çünkü bölgede barış ve refahın anahtarı oldu. AB üyesi olmak, bölgedeki birçok ülke için son derece arzu edilen bir durumdur, hatta politikacıların yaptıkları siyaseti şekillendirmektedir. Ancak Ukrayna'daki son yaşananlar, civardaki AB üyeleri için önemli bir tehdite oluşturuyor...

Şubat 2022'de Rusya, eş zamanlı hava ve füze saldırıyla Ukrayna istilasına başladı. Bu, 1945 Berlin Muharebesi'nden bu yana Rusya'nın en büyük kara operasyonuydu. Savaş, Rus ordusu tarafından farklı bölgelerde başladı ve bölgeyi hızlı bir şekilde "askersizleştirilmeyi" planlıyordu. Ancak istila, Ukrayna topraklarının tamamını ele geçirmekte başarılı olamadı...

Rusya Ukrayna'yı ele geçirmede başarılı olamasa da, bu savaş AB'yi Rusya'nın yaklaşğını ve er ya da geç AB topraklarının aynı sorunla karşılaşabileceğini fark ettirdi. Bu farkındalıkla, AB'nin iç siyaseti yeni bir soru ile çalkalanmaya başladı: **Nasıl daha geniş ve daha güçlü olabiliriz?**

Elbette bu, özellikle Brexit sonrası, AB'ye daha fazla ülkenin katılması anlamına gelir. Ancak aynı zamanda iç yapıda bazı değişiklikler de getirir. Bu kriz sonrası AB'nin nasıl şekilleneceğini göreceğiz, umulur ki bölgedeki huzuru tesis etme yolunda olacaktır...

Bilincin Kuantum Fiziği

By Arda Tinazlı, 31 October 2023

“Deneyimleyebileceğimiz en güzel şey gizemdir. Bu, tüm gerçek sanat ve bilimin kaynağıdır. Duygu yabancısı olan ve artık merak etmeyi ve hayranlıkla durmayı bırakın biri, ölüden farksızdır —onun gözleri kapalıdır.

— Albert Einstein”

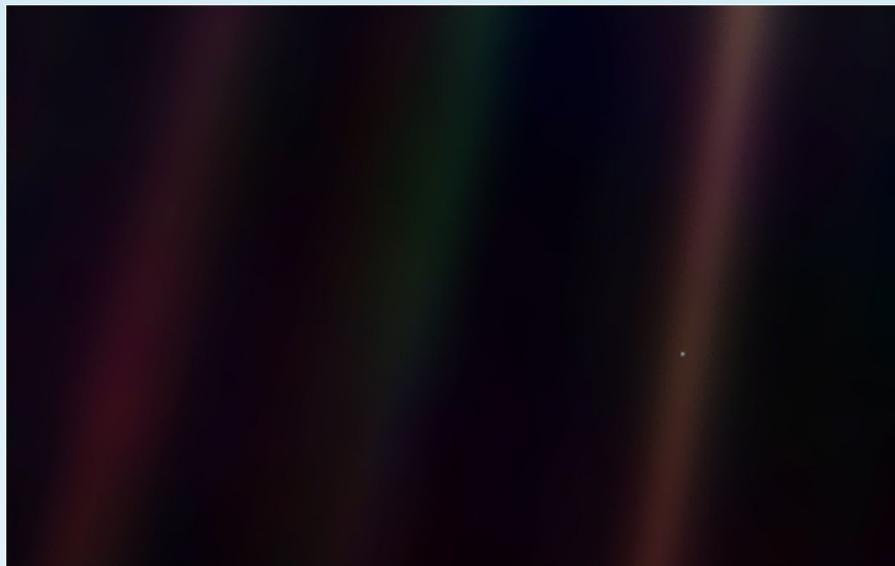

Fig 1 – “Soluk Mavi Nokta”. Şubat 14, 1990, NASA'nın ‘Voyager 1’ isimli uzay aracı tarafından çekilmiştir. Güneş sisteminden ayrılrken, güneşten 3.7 milyar mil uzaklıktı, bir güneş ışını huzmesi içerisinde beliren ‘yalnız’ dünyamızı, sonsuzluk huzurunda, son kez seyrediyoruz.

Bilinç, karmaşık bir kavramdır: Kendinize ‘Ben kimim ve ben neyim?’ sorgulamasını yaptıran şeyin ta kendisi olduğunu söylesek pek de haksız sayılmayız. Farklı felsefeler tarafından binlerce yıldır açıklanıp tartışımasına rağmen, bilinç, "hayatımızın en tanıdık ve en gizemli yönü" olarak kalmaya devam ediyor. Sanırım, konu hakkında genel bir fikir birliği olan tek husus da varoluşudur.

İndirmecilere göre, bilinçli insanda varolan nöral aktiviteler atomlarına ve enerjiye indirgenebilir. Bu bakış açısı da iki temel varsayıma dayanır:

- İnsanların algıladığı gerçeklik tamamen fiziksel unsurlardan oluştuğu için evrende ekstra fiziksel varlıklar bulunmaz,*
- Her bilim dalının kullandığı yasalar ve terimler, fizik dilinde tamamen ifade edilebilen daha karmaşık bir yasal setin sadece kısaltmalarıdır.*

Bu iddia, yaşamın metafiziksel bir olgu olduğunu savunan direnç ile uzun süredir çatışma halindedir. Bu yeni, anti-indirmeci bakış açısını kişi öldükten hemen sonra ortaya çıkan temel fark ile izah edebiliriz: Canlı vücudu oluşturan tüm atomlar ölü vücutta da bulunur, ancak kişinin öznel deneyim ve anıları kalıcı olarak kaybolur, ki bu da, fiziksel bir bedenin ötesinde, geleneksel olarak 'ruh' olarak bilinen 'ayrı' bir benlik katmanının varlığına işaret ediyor.

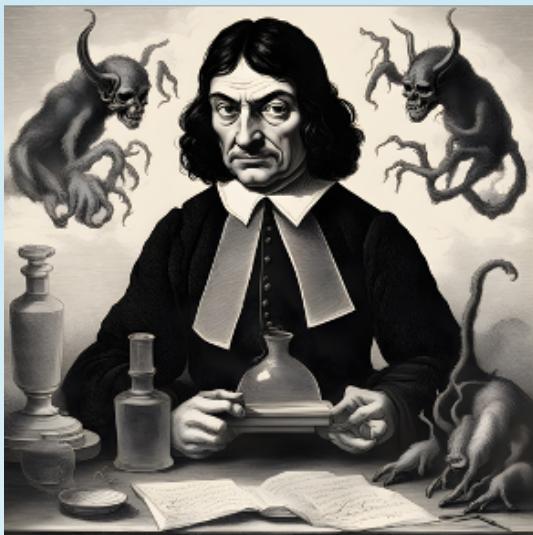

Fig 2 – René Descartes ve ‘Kartezyen Şeytan Düşünce Deneyi’. Bu deneyin sonucunda Descartes, gerçekliğinin değiştirilemez tek parçasının zihinsel varlığını olduğunu fark edip, o meşhur sözü söylemiştir: “düşünüyorum, öyleyse varım.” (“Cogito, ergo sum”). Bu onun zihin-vücut ikililiğinin farkında olduğunu gösterir.

Zihin-vücut ikirliği fikrinin mimarlarından olan Descartes dahil pek çok insan, zihin ve vücut arasında bir ilişki olduğunu kabul eder. Hatta Descartes bu ilişkinin beyin sapının arka üstündeki, yetişkinlerde kalsifiye olup ‘taşlaşan’ pineal bez ile sağlandığını söyleyecek kadar ileri gitmiştir!

Örneğin bir kişi ayağını duvara çarptığında, nöral kaskat çalışmaya başlar. Materyalistik yaklaşım, ağrı hissinin tamamen nöral aktiviteye karşılık geldiğini öne sürerken, ikirlik yaklaşımı ağrı hissinin nöral aktiviteyle aynı olmadığını, ancak aralarında bir ‘bağlantı’ olduğunu kabul eder. Peki bu bağlantının arkasında yatan gerçek mekanizma nedir ya da bağlantı aslında sadece bir yanılısama mıdır?

Roger Penrose, tüm insan eylemlerinin, nöronal aktivitenin karmaşık bir koreografisini gerektirdiğini temel alarak ilk adımı atmıştır. Beyin boyunca bulunan nöronlar, birbirlerine nörotransmitter adı verilen maddeleri salgılayarak elektriksel sinir uyarısının (depolarizasyon) iletimini düzenlerler. Bu, içsel veya dışsal çevresel uyarılarla, örneğin vücut hareketlerine yanıt verilmesini sağlar.

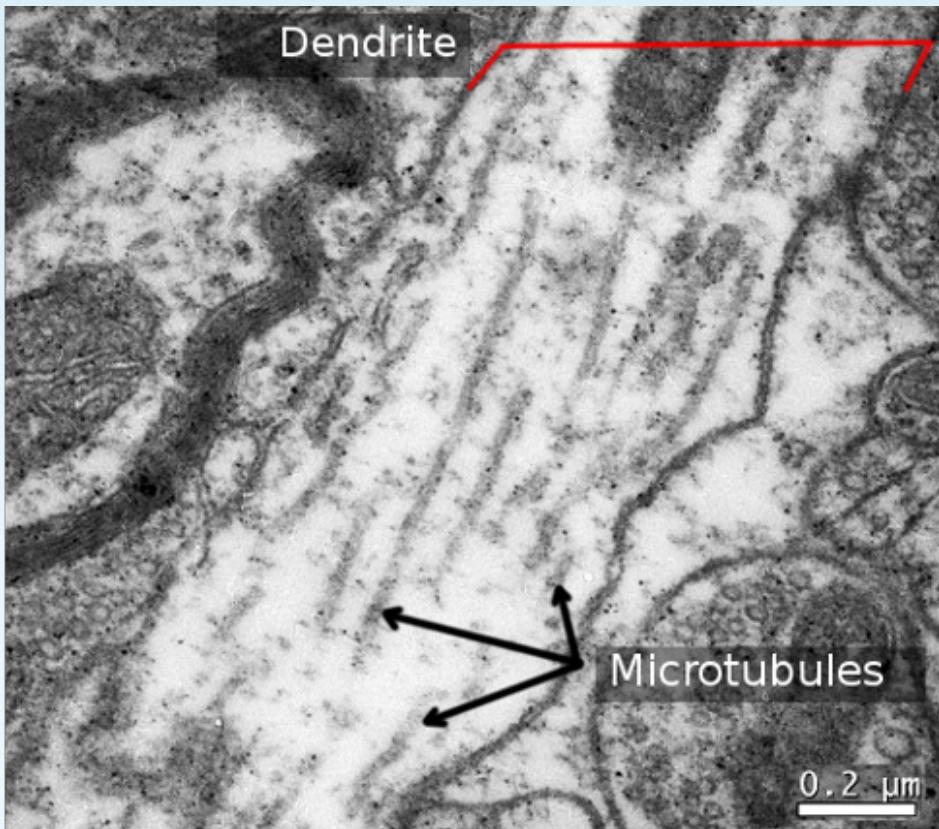
Nörotransmitterleri iletmeye yardımcı olan nöronların özel bir kısmı, '**mikrotüp**' adı verilen *gizemli* bir yapıdan oluşur. Yapı, ince bir tüp şeklinde olup tübülin proteinini içerir. Mikrotüplerin uzun, tüp şekilli yapısı, elektriksel uyarıları taşımalarını sağlar ve tüm nöronlarda spesifik dizilişlerde bulunmaları, Penrose'a bu tüplerin sadece tek bir işlev sahip olmamaları gerektiği ilhamını vermiştir.

Penrose, uzun ve titiz değerlendirmeler sonrası, mikrotüplerin iç yapılarının hücreler içinde ve ardından bitişik hücreler arasında dolanmış kuantum sistemleri oluşturabileceğini öne sürdürdü. İç yapılarının, beyindeki dış çevresel etkilerden yeterince izole olduğunu ve bu sayede bir süre boyunca süperpoz durumda kalabildiklerini iddia etmektedir. Süperpoz durum, nihayetinde beyin kimyasal çevresi tarafından etkilenir ve belirli nöronların belirli bir sinyal kombinasyonunu ateşlemesine neden olur.

Kuantum fizигine göre, bir kuantum sistemi birden fazla durum kombinasyonunda bulunabilir. Başka bir deyişle, bu teori, beyin bir fiziksel sistem olduğunu kabul eder, ancak son derece özelleşmiş yapısı sayesinde insan eylemlerini rastgele etkileyebilecek kuantum seviyesi etkilerin olabileceği de öne sürer.

Fig 3 – Schrödinger'in kedisi. Sistem izlendiği zaman ya saat yönünde ya da saat yönünün tersine dönen elektronlar tarafından kontrol edilir. İzlenmediğinde ise hangi yöne dönüldüğünü bilemeyeiz ve süperpoz bir halde olduklarını kabul ederiz. Kutunun içinde kapalı olan kedimizin hayatı elektronların o an döndüğü yöne bağlıdır. Kutuyu açmadan kedimizin yaşıyor mu ölmüş mü olduğunu hiç bir zaman bilemeyeiz, o yüzden aynı elektronlar gibi kedimizin de süperpoz bir durumda takılı kaldığını söylemekten başka bir şey gelmez elimizden.

Mikrotüplerin kuantum durumları insicamlı olduğundan, onları tek bir sistemin küçük parçaları olarak hayal edebiliriz. Bu tür bir kuantum bilinci, bireyin özgür iradesine yol açan mekanizmayı oluşturan tüm beyin yapısını içermelidir. Bu teori, insan zihinin fiziksel dünyadan bağımsız bir varlık olmadığını ancak sadece katı kanunlar altında kaderi çoktan çizilmiş seçimler yapmaya mahkum olduğunu da reddeder.

Kısacası, bilinç belirli bir doğal sınır çerçevesinde olmak zorunda olsa da kuantuma dayalı ‘hür’ yaftasını takabileceğimiz istatistiksel kararlarımıza ile şekillenir.

Evrenin kendi kendisini anlama çabası olan biz, bilinçli varlıklar, her zaman olduğu gibi bundan sonra da kendimizi anlamak için düşünmeye ve evreni meraklı gözlerle izlemeye devam edeceğiz.

Kaynakça

1. Maureen L Pope. December 1982. *Personal construction of formal knowledge*, Humanities Social Science and Law, 13.4, pp. 3–1. [\[see\]](#)
2. Hart, W.D. 1996. "Dualism." in *A Companion to the Philosophy of Mind*, edited by S. Guttenplan. Oxford: Blackwell. pp. 265–267. [\[see\]](#)
3. Aristotle. [c. mid 4th century BC] 1907. *On the Soul (De Anima)*, edited by R.D. Hicks. Cambridge: Cambridge University Press; 1968. Books II-III, translated by D.W. Hamlyn, Clarendon Aristotle Series. Oxford: Oxford University Press. [\[see\]](#)
4. Gillespie, Michael Allen . 1994. "Chapter One: Descartes and the Deceiver God". *Nihilism Before Nietzsche*. Chicago: University of Chicago Press. pp. 1–32, 263–264.
5. Griffiths, David J. 2004. *Introduction to Quantum Mechanics (2nd Edition)*. Prentice Hall.
6. Atmanspacher, Harald. 2004. "Quantum Approaches to Consciousness". *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2020 Edition). Edward N. Zalta (ed.) [\[see\]](#)
7. Wigner, Eugene. 1961. "Remarks on the mind-body question". In Good, Irving John (ed.). *The Scientist Speculates*. London: Heinemann. pp. 284–302. [\[see\]](#)
8. Penrose, Roger. 1999. *The Emperor's New Mind: Concerning Computers, Minds, and the Laws of Physics* (New ed.). Oxford: Oxford Univ. Press.
9. Ohi R, Zanic M. 2016. Ahead of the curve: new insights into microtubule dynamics. [\[see\]](#)

iTÜ AYAZAĞA KAMPÜSÜ

Dernek ekibimizin İstanbul Teknik Üniversitesi gezisinden bir görüntü.
Etkinlik düzenlemesinde emeği geçen arkadaşlara teşekkür ederiz.

Gücün İkililiği

By Necdet Yulaf, 17 October 2023

Figure 1

Eğitim, yüzyıllar boyunca dinamik bir tanıma sahip olmuştur. Eğitimli olmak, günümüz toplumunda size statü kazandıran istenen bir özelliktir, ancak bu her zaman böyle değildi. Entelektüel olmak, farklı zaman dilimlerinde farklı şeyleri ifade etti. Bir antik filozof örneği üzerinden inceleyip çıkarımlarda bulunalım...

Antik çağlarda, eğitimli sınıf filozoflardı. Onların entelektüel yaşam tarzını anlamak için, önce o dönemdeki sıradan bir insanın yaşamını anlamamız gerekiyor. Örneğin 4. yüzyıl toplumunu incelersek, o dönemde birçok toplumsal sınıf bulunuyordu. Kral, her şeye hakim bir güç sahipti ve tanrısal olduğu düşünülüyordu. Onun ardından gelenler, ona kıyasla daha az gücü sahip olan dini liderlerdi. Bu sınıfların

hemen altında ise, çoğunlukla ordu komutanları veya generaller tarafından oluşturulan aristokratlar yer almıyordu. Bu sınıfların dışında, günlük yaşamın tamamını geçimlerini sağlamak için harcayan sıradan insanlar bulunmaktaydı. Dönemin önemli krallarından Büyük İskender, 20'li yaşıları boyunca birçok yeri fethetmiş ve 30 yaşına geldiğinde günümüzde bilinen çoğu ülkenin kontrolünü ele almıştı. Krallığının sınırları Yunanistan'dan Hindistan'a kadar uzanıyordu. Bu kadar büyük bir güçle, kendisi Zeus'un oğlu olarak kabul ediliyor ve insanlar ona yarı tanrı diyorlardı.

Filozofumuza, Diyojen'e gelirsek, o küçük bir köyde yaşıyordu, ancak sıradan bir köylü gibi değildi. Sadece hayatı kalmasına yetecek kadar çalışıyor ve zamanının çoğunu yaşamın anlamı hakkında, evreni açıklamaya çalışan eski filozoflar hakkında düşünerek geçiriyordu. Günlerini uzanıp Ay ve Güneş'i gözlemleyerek geçiriyordu.

Güneşli bir günde, Diyojen gökyüzünü izlerken, etrafında askerlerle dolu bir adam yaklaştı. Bu güçlü adam, Büyük İskender'in ta kendisiydi! Diyojen'in yanına gelip ona herhangi bir dileğinin yerine getirileceğini söyledi. Bu, hayatı bir kez ele geçebilecek bir şanstı, ancak Diyojen, dünyevi ihtiyaçlarından o kadar uzak bir durumdaydı ki düşünmeden "yarı-tanrı" denilen Büyük İskender'e, "Işığımı kapatma, başka ihsan istemez!" dedi...

Figure 2

Bu olay sonrası yaşananlar kesinlikle benzersizdir*, ancak bu kadarı dahi, eski zamanlarda bir entelektüel kişinin yaşam tarzını görmemiz için yeterlidir. Bu filozoflar, hiçbir güçten korkmuyorlardı ve maddi bir karşılık beklemeden araştırıyorlardı. Ancak burada fark etmeliyiz ki Diyojen, muhtemelen bugünün beşinci sınıf öğrencisi kadar doğa bilimleri bilgisine sahip olduğu bir gerçek. Onun bir entelektüel olmasını sağlayan sahip olduğu bilgi miktarı değildi, çevresini öğrenme ve araştırma güdüsü idi. Bugün okulda birçok şey öğreniyoruz, ancak bunların ne kadarını derinlemesine içselleştiriyoruz? Örneğin, pusuladaki kuzey çizgisinin Kuzey Kutbu'nı gösterdiğini biliyoruz, ancak neden olduğunu biliyor muyuz? Doğal olarak, bir mıknatısın kuzey ucu başka bir mıknatısın güney ucunu çekecektir. Peki, pusulanın kuzey ucu nasıl oluyor da Dünya'nın Kuzey Kutbu tarafından çekiliyor?** Belki de bazı bilgileri sadece ezberliyoruz...

Günümüzde, eğitim dediğimizde aklımıza okullar ve üniversitelerde aldığımiz resmi eğitim gelebilir, ancak eğitim çok daha fazlasıdır. Unutmamalıyız ki bu tür resmi eğitim hayatımıza çok yakın bir zamanda girdi, ancak eğitimli olmak her zaman tatmin edici bir yaşamın anahtarı olmuştur. Lisans veya yüksek lisans derecesi almak bugün oldukça normal ve yaygındır, bu nedenle kendisini bir entelektüel olarak gören herhangi bir kişi, eğitimin tanımını yalnızca bununla sınırlamamalıdır. Bir entelektüel olmak, ortalamanın üzerine çıkmak anlamına gelir, etrafınızdaki insanlarla yarışmak değil; ancak kendinizle yarışmak anlamına gelir. Etrafinzdaki insanları potansiyellerine ulaşmaları için teşvik etmek, başkalarının başarısını kutlamak anlamına gelir.

İçinde bulunduğuuz dönemde entellektüelliğe olan ihtiyaç çok arttı, teknolojik ilerlemeler bizi bencilleştirdi: sosyal medyada bizimle aynı düşüncede olan içerikleri gün boyunca görüyoruz, karşıt fikirlere maruz kalmıyoruz. Bu, daha fazla kutuplaşmaya yol açmaktadır. Özellikle bizim gibi bir toplumda, KKTC'de, ihtiyacımız olan son şey kutuplaşma ve bölünmedir. Bu durumun farkında olan, kendisini entelektüel sınıfta konumlandıran ve kitleleri kontrol etmek amacıyla tasarlanmış tuzaklara düşmeyen, bağımlılıklarından kurtulmuş "entellektüellere" ihtiyacımız var. Ve genç nesil olarak, kendimizi koruma, bilgi ve beceri düzeyimizi artırma ve çaba harcama sorumluluğumuz var. Sadece kendimiz için değil, toplumumuzun da geleceği için..

Kaynakça:

*[Diyojen ve Büyük İskender arasındaki diyalogun devamı](#)

**[Pusulalar nasıl çalışır?\(Eng\)](#)

As Pompeii Crumbles, April 24, 2015 (4. yüzyılda toplumsal sınıflar)

TENİS VE WIMBLEDON TURNUVASI

Tenis, kökleri Orta Çağ Fransa'sında elle oynanan bir oyuna dayanan ancak bugünküne oldukça yakın şekilde 1800'lü yıllar İngiltere'sinde oynanmaya başlayan bir olimpiyat sporudur. Teniste 4 sayı alan tenisçi bir oyunu, 6 oyunu kazanan tenisçi bir seti, 3 setin ikisini veya 5 setin üçünü kazanan oyuncu da maçı kazanmış olur. Kazanılan her sayıda oyuncunun puanı 15, 30, 40 ve oyun şeklinde artar. Her sayının, oyunun ve setin önemi kortta kendini çok çabuk gösterir.

Sadece fiziksel bir spor olarak görünen tenis aslında büyük bir psikolojik savaştır. Bir tenis oyuncusu kendi içinde yaşadığı bu heyecan ve korkuya yenik düşerse peş peşe sayı kaybeder ve maçı verir. Tenisi izlemesi keyifli bir spor haline getiren şey de tüm bu durumların korta yansımاسının seyirciye çok çabuk geçmesidir. Bir taraf servis atarak oyun başlatılır ve binlerce gözün bir sağa bir sola baktığını görürsünüz...

• Her tenis oyuncusunun hayali: Grand Slam

Tenis sezonu neredeyse her kitada gerçekleşir ancak 4 Grand Slam korttaki en büyük etkinliklerdir. Grand Slam her tenis oyuncusunun hayalidir. Beş ana türde kort vardır. Kortların yüzeyinde kullanılan malzemeye bağlı olarak her topun yüzeye sekmesindeki hızı farklıdır. En bilinen beş kort türü toprak, çim, sert yüzey, halı saha ve sentetiktir. Grand Slam'lerden Avustralya Açık Tenis Turnuvası ve Amerika Açık Tenis Turnuvası sert yüzeyde, Fransa Açık Tenis Turnuvası toprak(kil) kortta ve Wimbledon Tenis Turnuvası da çim kortta oynanır. Bu tenis turnuvaları yani "Grand Slam"; en prestijli, en çok para ödülünün olduğu ve bütün tenis izleyicilerinin bildiği, bütün tenis yıldızlarının kortlarda nefes kesen karşılaşmalara imza attığı turnuvalardır. Bu turnuvalar tarihin bir parçası. Bugünkü konumuz ise Wimbledon Tenis turnuvası...

• **Tenis Tutkunlarının Heyecanla Beklediği Turnuva: Wimbledon**

Wimbledon Tenis Turnuvası ya da kısaca Wimbledon, tenis sporunun en eski ve en prestijli turnuvasıdır. Wimbledon, 1877 yılından beri her yıl düzenlenir. Wimbledon tarihte yalnızca Birinci ve İkinci Dünya Savaşı yıllarda ve pandemi döneminde düzenlenmedi. İngiltere'nin başkenti Londra'da her yıl haziran ayının son haftasında başlayan turnuva iki hafta sürmektedir. Wimbledon'daki çim kortlar, top yerden fazla yükselmediği için hızlı servisleri ve güçlü vuruşları olan oyunculara ek avantaj sağlarken puanların diğer kort çeşitlerine göre daha kısa süren çim kortta, heyecan seviyesi de doruğa çıkıyor. Roger Federer, Novak Đoković, Serena Williams, Venus Williams gibi pek çok efsane sporcu Wimbledon'ın ikonikleşmiş bir hal alan Merkez Kortu'nda isimlerini tarihe yazdırdılar.

Bu turnuvada oynanan tenisin üst seviyede olmasının yanı sıra gerek gelenekleri ve ritüelleri gerek kurallarıyla Wimbledon, tenis sporunu çok daha farklı bir seviyeye taşıyor. Wimbledon kazananları kupalarını eve götüremiyor. Kupalar All England Club'ın müzesinde sergilenirken sporculara kupanın küçük bir kopyasını veriyorlar. Wimbledon'da dikkat çeken kurallardan biri de sporcuların beyaz giymesi gereği. Bu kuralı çok sıkı uygulayan Wimbledon yönetimi geçtiğimiz yıllarda Roger Federer'in çıkışmış olduğu bir tenis maçında ayakkabısının tabanı turuncu renkte olduğu için kurala aykırı bulmuş ve ikinci tur maçında farklı bir ayakkabı giymesi istenmişti.

Wimbledon Tenis Turnuvası'nın vazgeçilmez isimlerinden biri şahin Rufus! Her gün maçları izlemeye gelen binlerce kişinin yemek artıklarını tüketmeye gelen güvercinleri korkutmakla görevli olan Rufus, maçların güvenilir bir şekilde tamamlanmasını sağlıyor.

En İngiliz vari organizasyonlardan biri olan Wimbledon Tenis Turnuvası boyunca 350 bin fincan çay tüketiliyor. Turnuvanın vazgeçilmezi olan çilekler (yaklaşık 28 bin kilo) üzerindeki 7 bin litre krema ile birlikte Wimbledon'a getiriliyor. Krema ve çilek, Wimbledon Tenis Turnuvası'nda her yıl geleneksel olarak tüketilen ikilidir.

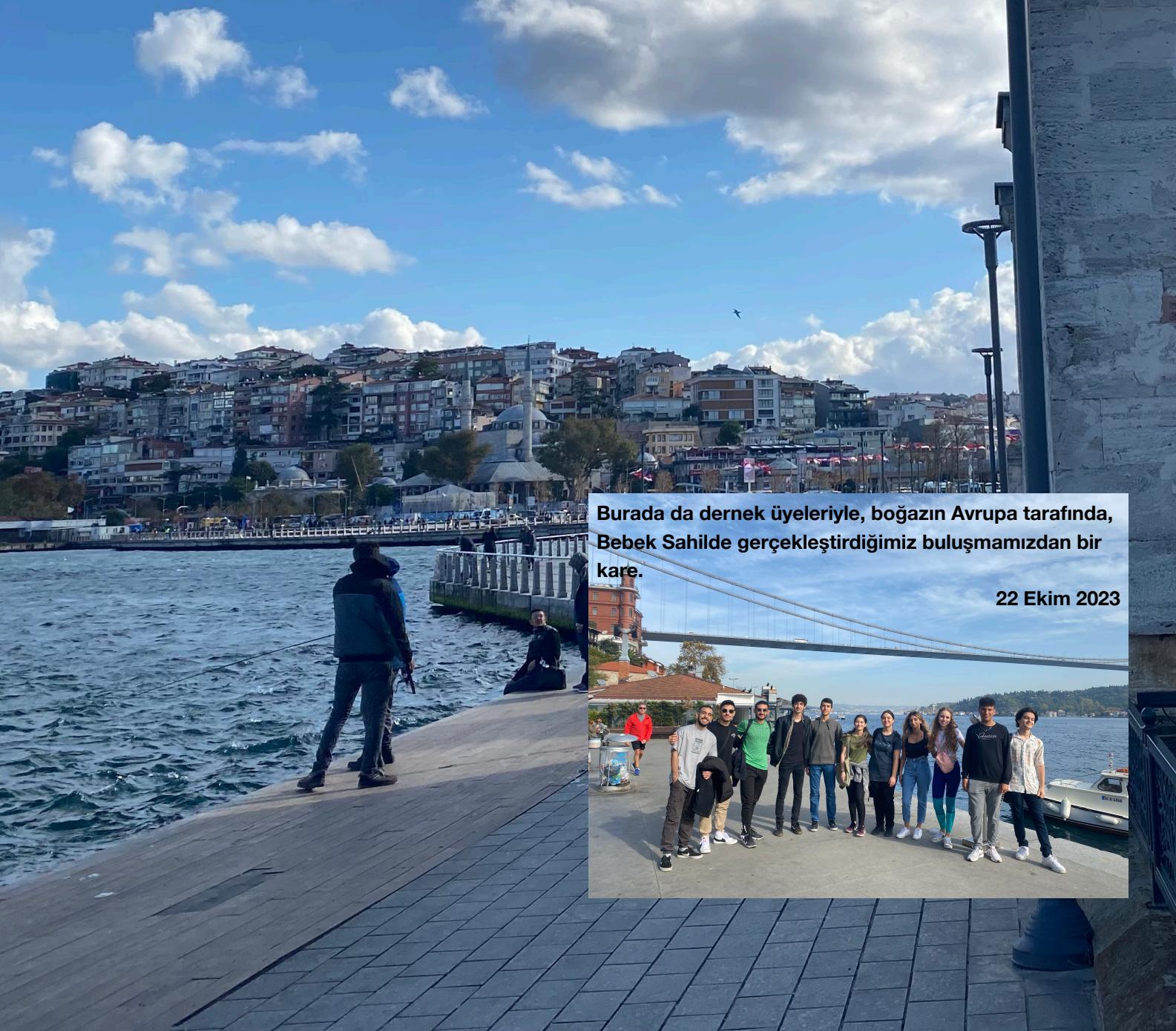
Bu sene gerçekleşen 136. Wimbledon Tenis Turnuvasında son yılların yıldız ismi Novak Đoković 8. Wimbledon Şampiyonluğu için finale adını yazdırırken genç ve yetenekli İspanyol raket Carlos Alcaraz 2023 Şampiyonu olarak ismini Wimbledon'ın tarihi duvarına ve kupasına yazdırmayı başardı. Wimbledon'ı en fazla kazanan erkek tenisçi ise İsviçreli efsane isim Roger Federer. Djokovic bu sene kazanmayı başarabilseydi Federer ile Wimbledon şampiyonluklarını eşitleyecekti. Kadınlarda ise yine her zaman gördüğümüz isimlerden farklı biri olan Çek raket Markéta Vondroušová 2022 finalisti olan Ons Jabeur'i yenerek şampiyon oldu.

İSTANBUL'DA BAHAR

25 Ekim 2021, Üsküdar sahili.

Mevsim değişimi dönemlerinde hava durumunun nasıl olacağı İstanbul gibi yüksek nemli bölgelerde hiç belli olmuyor. Bu belirsizlik dönemlerinde okula giderken veya okuldan dönerken ılk, yazdan kalma bir hava ile karşılaşınca hissedilen duygular kelimelerle anlatılamaz. Ancak belki bir görsel iş görebilir:)

Burada da dernek üyeleriyle, boğazın Avrupa tarafında, Bebek Sahilde gerçekleştirdiğimiz buluşmamızdan bir kare.

22 Ekim 2023

Ruhun Gerçek Gidası: Müzik

Onan Aktuğ, 23 Ekim 2023

Müzik binlerce hatta milyonlarca yıldır hayatımızın ayrılmaz parçalarından biri olmuş, birçoğumuza yaştımız boyunca güç ve ilham vermiştir. Günümüzde müziğin iyileştirici kuvveti ve terapötik etkisi tıp literatüründe de yerini almış ve bireyin fiziksel, duygusal ve zihinsel sağlığını korumak için değerli bir araç haline gelmiştir.

İnsanlığın başlangıcından itibaren müziğin terapötik etkisi farklı medeniyetler, kültürler ve inançlar tarafından fark edilmiş, günümüze kadar taşınmıştır. Mısır, Yunanistan, Roma ve Çin gibi eski medeniyetlerde müziğin beden, zihin ve ruh üzerinde derin bir etkisi olduğuna inanılırdı. Selçuklu ve Osmanlı Devleti'nde de müziğin tedavi amacı ile kullanıldığı bilinmektedir. Eski Yunanlılar, müziği her türlü erdem'in kökeni sayarken, Eski Roma'da ise Celcus ve Aretaeus, müziğin ruhu yataştırdığını ve ruh hastalıklarını iyileştirdiğini söylemişlerdir. Büyük Çin filozofu Konfucyüs ise müzikli terapi hakkında “*muzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzelir, gözler parlar, kulaklar keskin olur, kanın hareketi ve dolanımı sakinleşir*” ifadesi ile müziğin insanlar üzerindeki etkilerine dikkati çekmiştir. Türk tarihinde ise ilk olarak Farabi ve İbn-i Sina müziğin iyileştirici etkilerini vurgulamıştır. Müzikle terapi köklü tarihine rağmen 20. Yüzyılda bir meslek olarak resmiyet kazanmıştır. 1950 yılından itibaren ise çeşitli üniversitelerde program olarak yer almaya ve gelişmeye başlamıştır.

Günümüzde Müzik Terapisinin Kullanımı

Günümüzde yapılan araştırmalar, müzik dinlemenin endorfin adı verilen doğal ağrı kesicilerin salımını tetikleyebildiğini göstermiştir, böylece fiziksel olarak rahatlama sağladığı ve aynı zamanda sinir sistemi üzerinde sakinleştirici bir etkisi olduğu, stres seviyelerini düşürdüğü görülmüştür, bu da tıbbi işlemlerden geçen veya duygusal sıkıntı yaşayan hastalar için özellikle faydalı olabilir. Müzikle etkileşim yoluyla, bireyler duygularını ifade edebilir ve işleyebilir, bu da gelişmiş öz farkındalık ve psikolojik direnç sağlar. Depresyon veya anksiyete gibi ruh sağlığı sorunları yaşayan hastalar için müzik terapisi, diğer terapötik müdahaleleri tamamlayan değerli bir tedavi yöntemi olarak hizmet edebilir. Ayrıca, müzik terapisi bilişsel fonksiyonları geliştirebilir. Müzik aleti çalmak veya şarkı söylemek gibi müzikal aktivitelere katılmanın, hafiza, dikkat ve yürütme işlevlerinde yer alan sınırsız yolları uyardığı gösterilmiştir. Bu da inme veya Parkinson hastalığı gibi nörolojik bozuklukları olan bireylerin rehabilitasyonunda müzik terapisinin kullanımına yol açmış, motor becerileri, konuşma ve genel bilişsel yetenekleri iyileştirmek için kullanılmıştır.

Müzik Terapisinin Geleceği

Müzik terapisi büyük umutlar taşısına rağmen, potansiyelini tam anlamıyla kullanmak için biraz daha zaman gerekecektir. Müzik terapisinin faydalarını gösteren çalışmalar olmasına rağmen, uygulama için net kuralların belirlenmesi ve farklı tıbbi durumlar için en etkili yaklaşımların kesinleştirilmesi amacıyla daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Günümüz toplumunda insanlar günlük yaşantlarında pek çok farklı stres faktörüyle karşılaşırken, anksiyete ve depresyon gibi problemlerle boğuşurken müzik terapisine olan ihtiyaç ve taleplerin giderek artacağı şüphesizdir...

Kaynakça:

Şekil 1

Yıldırım, M. (2021). Müzikle Tedavi: Tarihi, Gelişimi, Bağımlılıklarda Uygulanışı Ve Türkiye'deki Müzik Terapi Uygulamaları . Turkish Academic Research Review , 6 (2) , 477-497 . DOI: 10.30622/tarr.935092

Aydın, Esma. "MÜZİK TERAPİ: İŞLEYİŞ VE YAKLAŞIMLAR." (2012).

Meltem, U. Y. A. R., and Esra AKIN KORHAN. "Yoğun bakım hastalarında müzik terapinin ağrı ve anksiyete üzerine etkisi." Ağrı 23.4 (2011): 139-46.

SOSYAL ÖĞRENME TEORİSİ

Yağmur Ergör, 21 Ekim 2023

Günümüzde medya, küçükten büyüğe hepsimizin hayatında büyük rol oynar. Artık her bireyin ve hatta çocukların, hem dijital hemde geleneksel medyaya erişimi çok kolaylaşmıştır. Şüphesiz eğitici bir araç olurken, medyanın çocukların davranışsal gelişimleri üzerindeki etkisi konusunda artan bir endişe bulunmaktadır.

Medya kullanımı ve şiddet içeriği

TÜİK'in yaptığı "Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" neticesinde, 6-15 yaş grupları arası internet kullanımı 2021 yılı itibarıyle %82.7 olmuş. Bu çocukların internet kullanım amaçlarının büyük oranla paylaşım sitelerinden video izleme, sosyal medya kullanma ve oyun oynamak olduğu belirtildi. Aynı araştırmada, bu yaş grubundaki çocukların hafta içi 2 saat 54 dakika sosyal medyada vakit geçirdikleri belirtildi. Bu yüksek teknoloji kullanımı istatistiği dünyanın diğer ülkelerine de bakıldığından aşağı yukarı aynıdır. O yüzden yazının geri kalanında genellemeye yapılıp bütün dünya çocukların从中 bahsedeceğim. . Verilere göre, dijital medya çocukların günlük hayatlarında büyük rol oynuyor. Bu sebeple medyanın çocuklardaki etkilerinin neden büyük bir tartışma konusu olduğunu anlamak zor değildir. Yine TÜİK'in yaptığı araştırmalara göre düzenli dijital oyun oynadığını belirten 6-15 yaş grubundaki çocukların %54,3'ü savaş oyunlarını oynadığını belirtti. Yakın zamanda dünyada yapılan diğer araştırmalara göre, şiddet medyada çok sık görülüyor. Bir araya getirildiğinde, bu çalışmalar şiddet içeriğinin çocukların çok sık maruz kaldığı dijital medyada yaygın olduğunu gösteriyor. İşte bu çalışmalara dayanarak sosyologlar, şiddet içerikli medyanın çocukların davranışları üzerindeki etkisini sorguluyor.

Şiddet içerikli medya ve çocuklarda saldırırganlık

Şiddet içerikli medyanın çocukların davranışlarındaki etkisini anlamak için ilk olarak Albert Bandura'nın 1960'lı yıllarda ortaya koyduğu sosyal öğrenme teorisi'ne (social learning theory) bakmak gerekmektedir. Bu deney çocukların agresifliği nasıl öğrendiklerini incelemek için yapılmıştır ve Bandura,

çocukların başka bir kişinin agresif davranışlarını gözlemleyerek bu davranışları öğrenebileceğini kanıtlamaya çalışmıştır. Deneyde, çocuklar üç gruba ayrıldılar. Birinci grup bobo bebekle agresif bir şekilde oynayan canlı modeli izledi. İkinci grup bebekle sakin şekilde oynayan modeli, üçüncü grup ise hiçbir modele maruz kalmadı. Daha sonra çocuklara fırsat verildiğinde, birinci grup çocuklarda bebeğe karşı agresif davranış eğilimi daha yüksek olurken diğer iki gruptaki çocuklarda bu eğilim çok daha azdı. Bu deneyden yola çıkan Bandura, sosyal öğrenme teorisini geliştirdi ve insanların başkalarını gözlemleyerek yeni davranışlar elde ettiğini kanıtlamaya çalıştı. Bu teori, günümüzde medya şiddeti ve çocukların agresifliği arasındaki bağlantı üzerine bize önemli ışık tutar. Sürekli şiddet içerikli medyaya maruz kalmak, çocuklar için şiddetin normalleştirilmesine, kabul edilebilir bir davranış olarak görülmeye ve sonuç olarak taklit edilmesine yol açabilir. Ayrıca çocuklar, hayran oldukları karakterlerin sergiledikleri agresif davranışları çekici bulabilir ve bu davranışları taklit etme eğilimi gösterebilirler. Çeşitli araştırmalar bu teoriyi savunup, şiddet içerikli medyaya maruz kalan çocuklar ve saldırıcı davranışlar arasında güçlü bir bağ olduğunu dikkat çeker

Sonuç olarak Bandura'nın sosyal öğrenme teorisi bize medyada maruz kalınan şiddet ve çocukların davranışları arasındaki ilişkiyi anlamak için iyi bir yol çizer. Fakat şu da bilinmelidir ki bazı araştırmacılar bu ilişkinin karmaşık olduğunu, ve bireysel, ailesel ve çevresel faktörlerin daha büyük bir etkisi olduğunu savunur.

KAYNAKÇA

Fitzpatrick, C., Oghia, M.J., Melki, J. & Pagani, L.S., 2016, 'Early childhood exposure to media violence: What parents and policymakers ought to know', South African Journal of Childhood Education 6(1), a431. [http:// dx.doi.org/10.4102/sajce. v6i1.431](http://dx.doi.org/10.4102/sajce.v6i1.431)

KTÖB Ankara-Eskişehir Hali saha maçı

Doğuş Ertoprak, 12 Kasım 2023

20 Ekim sabahı büyük bir coşkuyla uyandık. Haftalardır sabırsızlıkla beklediğimiz ve hazırlığını yaptığımız o gün gelmişti. Ankara'ya gidecektik ve Ankara'daki Kıbrıslı öğrencilerden oluşan bir takımıyla hali saha maçı yapacaktık. Uzun zamandır gördüğümüz arkadaşlarımızla buluşacak olmanın verdiği mutluluğun yanı sıra, maçı kaybetme düşüncesinin verdiği tatlı endişe de bizi tüm gece uyutmamıştı. Ne de olsa bir aydır bu maç için çalışıyorduk.

Sabah erkenden tren garına gittik ancak orada aldığımız bir haber bizi derinden etkiledi. Arkadaşımız Ali hasta olmuş, hastaneye yatmıştı; bu yüzden Ankara'ya gelemediyordu. Başta bu bizi çok üzse de Ali'nin iyi olduğunu bilmek bir nebze de olsun içimizi rahatlatmıştı, ayrıca artık maçı kazanmak için bir nedenimiz daha vardı: Ali için yapacaktık. Maç taktikleri ve stratejilerle geçen bir buçuk saatlik tren yolculuğunun ardından, maç yemeğimizi Ankara Tren Garı'nda yedik.

Daha sonra kalacağımız yere yerleşik, sponsorumuz Mem's Plus Constitution tarafından yaptırılan formalarımızı giydik ve maçın oynanacağı hali sahaya doğru yola çıktık. Hali sahaya geldiğimizde gördüğümüz kalabalık, heyecanımızı ikiye katladı. Çok sayıda Kıbrıslı arkadaşımız destek için oradaydı. İlk başta deplasman takımı olarak bu kalabalıktan endişelensek de, düşüncemizin aksine bizi maçı boyunca evimizde gibi hissettirdiler. Ben Doğuş, Aler, Zeki, Özver, Burak ve Mustafa'dan oluşan KTÖB Eskişehir takımı; Nevzat, Cevdet, Mehmet, Hüseyin, Gürdal ve Can'dan oluşan KTÖB Ankara takımını 6-5 mağlup etti. Tam da adına yakışır şekilde geçen bu gösteri maçı, gerek oynanan futbol gerek izlemeye gelenlerle ilerleyen zamanlarda yapılacak olan Türkiye geneli KTÖB Ligi için büyük bir bekleni ve ilgi oluşturdu.

Maçtan bir gün sonra yapılan büyük Ankara buluşması ise adeta bir Kıbrıs esintisi yarattı, gerek çalan şarkılar gerekse yapılan gösteriler bizi ülkemizde hissettirdi. Memleket hasretiyle yanan bizler için bu buluşma paha biçilmez bir final oldu.

Dernek Etkinlikleri

Beliz Süngü, 12 Kasım 2023

Dergimizin ilk sayısında, derneğimizin resmî olarak kurulma tarihinden kasım ayına kadar, Türkiye'deki tüm Kıbrıslı Türkleri birbirine kavuşturmayı amaçlayarak düzenlediğimiz ve tüm üyelerimiz tarafından çok beğenilen etkinliklerimizden kısaca bahsetmek istiyorum.

Öncelikle ilk büyük buluşmamızı 11 Ağustos tarihinde Lefkoşa'mızın en sevilen yerlerinden biri olan ve buram buram tarih kokan Büyük Han'da 80'e yakın üyemizin katılımıyla gerçekleştirdik. Büyük Han buluşmamızın esas amacı Derneği ve yönetim, denetim, disiplin kurullarımızı üyelerle tanımaktı. Bu toplantımda tüm üyelerimize söz hakkı vererek onların fikirlerini ve sorunlarını dinledik, bu sorunlara çözüm bulmak için çalışmalar yaptık.

Herkesin bildiği gibi Kıbrıs'ta "öğrenci şehri" denilince akla ilk gelen yer Ankara'dır. Bizim de Kıbrıs Türk Öğrenciler Birliği olarak üyelerimizin büyük bir çoğunluğu Ankara'da ihtisaslarını yürütmektedir. Bu çoğunluğa ses olabilmek için Türkiye çapında ilk büyük etkinliğimizi Ankara Sosyo Pub'da gerçekleştirdik. 100'lere Kıbrıslı Türkler Bahçelievler'de bir araya getirdik, az da olsa Kıbrıs hasretimizi bastırmaya çalıştık. Ne mutluyum ki, bu etkinliğimize 2023 girişli bir çok arkadaşımız katıldı ve biz de onlara Ankara'da yalnız olmadıklarını,

ihtiyaçları olduğunda ulaşabilecekleri yüzlerce arkadaşları olduğunu gösterme fırsatı bulduk. Etkinlik boyunca Kıbrıs geleneklerini yaşadık, yaşattık. Kurutulmuş zeytin dalı ile tüm üyelerimizi tütsüledik ve sonrasında hep birlikte Kıbrıs'a özgü halk dansı müzickleri eşliğinde oyunlar oynadık. Her zamanki gibi üyelerimizce çok beğenilen etkinliklerden birini gerçekleştirdik. 10 Kasım akşamı Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ü anmak için KTÖB-TR olarak Anıtkabir'de bir araya geldik. Bu özel günde yaklaşık 35 Kıbrıslı Türk, önderimiz Mustafa Kemal'i selamladık.

Bunların dışında İstanbul'da, İzmir'de ve Eskişehir'de, o bölgede eğitim gören arkadaşlarımızla çeşitli etkinlikler düzenleyip herkesin birebiriyile tanışmasını sağladık.

Tüm bu etkinliklerimiz sayesinde Türkiye'nin farklı farklı bölgelerinde bütün Kıbrıslı öğrencileri bir araya getirmek, memleket özlemlerini gidermek ve bir aile ortamı oluşturmak bizim için gurur vericiydi.

Her ay farklı etkinliklerde görüşmek üzere...

MACARISTAN FIDESZ DEMOKRATIK GERILEME

Hüseyin Arsal, 23 Ekim 2023

“2010'dan beri Macaristan AB siyasetini inkar ediyor. Macaristan eski takımı Doğu Bloğu'na transferini mi istiyor? Aktivist gençlerden nasıl otoriter-muhafazakar bir iktidar doğdu? Fidesz metamorfozu ve Viktor Urban ...”

Bağımsız bir devlet olan Macaristan, 2004 yılından bu yana Avrupa Birliği üyesidir. 1949-1989 arası sosyalist cumhuriyet olan Macaristan 1989'dan bu yana liberal demokratik sistemde işleyen parlamenter bir cumhuriyyettir. Başbakan, hükümetin başıdır ve sistemde etkili bir role sahiptir.

Cumhurbaşkanı ise devlet başkanı sıfatı ile büyük ölçüde sembolik bir konuma sahiptir. Soğuk Savaş döneminde Doğu Bloğu'nda yer alan Macaristan'da bugün bile demokrasi ve insan hakları tartışma konusudur. Macaristan demokrasisi ile ilgili bu tartışmalar artmaktadır. Çeşitli araştırma kurumları Macaristan'ı ‘kusurlu demokrasi’ olarak değerlendiriyor. Bunun sorumluluğu Macaristan'da 2010'dan bu yana iktidarda olan Viktor Orban liderliğindeki Fidesz iktidardan kaynaklandığı düşünülüyor.

Macar siyasi sisteminde güncel olarak iki ana grup vardır; bunlardan ilki, sağcı FIDESZ-KDNP koalisyonudur ve uzun süredir iktidardadır. Bunun karşısında son seçimde Macaristan İçin Birlik adıyla kurulan 6 partili bir grup vardır. Bunlar düşünsel konumu itibarıyle merkezden sola doğru bir sırayla Demokratik Koalisyon, MSZP, Jobbik, Dialogue, LMP-Yeşiller, Momentum partileridir. Bu iki koalisyonun içinde yer almayan aşırı sağcı Mi Hazánk Mozgalom (Vatan Hareketimiz) ve yerleşik siyasetle dalga geçen Magyar Kétfarkú Kutya Párt (Macar İki Kuyruklu Köpek Partisi) adlı küçük partiler de bulunmaktadır. Macar kilisesi de büyük oranda siyasetle iç içedir.

Macaristan diğer AB ülkelerinden farklı olarak sivil özgürlükler bağlamında devamlı bir demokratik daralma trendi izliyor. Orbán siyaseti gün geçtikçe AB'den uzaklaşmakta ve alternatif bir dış politika geliştirmekte. Rusya ile olan yakınlık ve Türk Devletleri Teşkilatı'nda gözlemci üye statüsü kazanılması bu dış politika stratejisinin bir parçası. Fakat Fidesz'in politik duruşu önceleri daha farklıydı. 1988'de bir öğrenci hareketi olarak kurulan Fidesz adı Fiatal Demokraták Szövetsége (Genç Demokratlar Birliği) kelimelerinin ilk iki harflerinin birleştirilmesiyle oluştu. Komünist yönetimle karşı liberal ve anti-komünist ve çoğunlukla öğrencilerden kurulan bu hareket modern Macaristan tarihinde pek çok alanda ilerici ve otoriter sistemlere karşı bir tutum sergiledi. Daha sonra parti kendini revize etti. 35 yaşının üstündekilerin partiye üye olamamasına ilişkin koşul 1993 yılındaki kongrede parti tüzüğünden kaldırıldı. 1989'da Thorolf Rafto Ödülü'nü kazanan hareket, 1990'da düzenlenen serbest seçimlerde oyaların yüzde 8,95'ini aldı. 1992'de Liberal Enternasyonal üyesi oldu fakat 1994 seçimlerinde oyalarının gerilemesinin neden olduğu hayal kırıklığı partinin muhafazakâr bir çizgiye kaymasına neden oldu. Fidesz, başlangıçtaki klasik liberal ve Pro-Avrupacılık ideolojilerinden çıkararak merkez sağ ve ulusal muhafazakârlık çizgisine doğru kaydı. Muhafazakâr bir çizgiye kayış, parti üyeleri arasında ciddi bir bölünmeye sebep oldu. Péter Molnár, Gábor Fodor ve Zsuzsanna Szelényi gibi önemli figürler de dahil olmak üzere, bazı üyeleri partiden ayrıldı ve liberal partide katıldılar. 1992 yılının Eylül ayında, Victor Orbán, Liberal Enternasyonel'in başkan yardımcılarına seçildi. Ancak Kasım 2000'de Fidesz, Liberal Enternasyonal'den ayrıldı ve muhafazakâr enternasyonal olan Avrupa Halk Partisi'ne katıldı. 1998 genel seçimlerinde Fidesz, parlamentoda çoğunluğunu elde etti ve Viktor Orbán ilk kez başbakan seçildi. Ancak Orbán ve Fidesz, 2002 ve 2006 genel seçimlerini Macar Sosyalist Partisi'ne karşı az farkla kaybetti ve Orbán sekiz yıl boyunca ana muhalefet lideri olarak siyaset yaptı. Zaman içinde sosyalist hükümete olan destek azaldı, hatta dönemin sosyalist başbakanı Ferenc Gyurcsány'ın başına kapalı bir toplantıda, nahoş bir üslûp kullanarak konuşması ve bürokratların halka yalan söylediğini itiraf etmesi ve ardından bu konuşmasının başına sızdırılmasıyla başlayan sürecin ardından sosyalist parti desteğini iyice kaybetti ve Fidesz, 2010 genel seçimlerini ezici bir çoğunlukla kazandı. Ardından Orbán'in başbakanlıktaki 2. dönemi başladı. Ekonomik politikalar ve AB ile olan ilişkiler büyük ölçüde farklılaşmıştır.

Kaynakça

- Szabados, György (2016). ["Vázlat a magyar honfoglalás Kárpát-medencéi hátteréről"](#) [Outline of the background of the Hungarian conquest of the Carpathian Basin]. Népek és kultúrák a Kárpát-medencében [Peoples and cultures in the Carpathian Basin] (in Hungarian). Magyar Nemzeti Múzeum.
- Szöke, Béla Miklós (2014). [The Carolingian Age in the Carpathian Basin](#). Budapest: Hungarian National Museum.
- Szakacs, Gergely (3 Nisan 2022). "Orban on track for crushing victory as Ukraine war solidifies support 'Democracy Index 2020'". Economist Intelligence Unit
- Tiryakian, Edward (2020). New Nationalisms of the Developed West: Toward Explanation. In Hungary, Orbán and his social conservative Fidesz
- Anderson, Jay Colin (2001). The Government and Party Systems of Hungary (1990-2000). Indiana University. s. 94.
- Pirro, Andrea (2015). The Populist Radical Right in Central and Eastern Europe. Routledge. s. 154.
- Annar, Dora (1 Aralık 2020). "Viktor Orbán became the longest-serving prime minister of Hungary". Daily News Hungary

Chris Hadfield'den 'Uzayda İlk Albüm'

Demren Erciyas, 29 Ekim 2023

Chris Hadfield, Ontario, Kanada'da doğdu.

Güney Ontario'da bir misir çiftliğinde yaşarken genç yaşta uçmaya ilgi duyan Hadfield, Apollo'nun Aya inişinden etkilenderek dokuz yaşındayken astronot olmaya karar verdi. Hadfield, liseden kız arkadaşı Helene ile evlidir ve üç çocuk babasıdır.

Hadfield, 1959'da uzayda yürüyen ilk Kanadalı astronot unvanını aldı. Savaş pilotu olan ve uzay mekiği ile uçuş görevinde bulunan Hadfield, 2012 yılında başlatılan Soyuz TMA-07M projesinin parçası oldu, mürettebatı komuta eden ilk Kanadalı oldu.

Hadfield, Dünya'ya dönmeden önce 1969 yılında David Bowie'nin kariyerinin ilk şarkısı olan 'Space Oddity' adlı parçاسını yeniden yorumlayarak yerçekimsiz ortamdaki ilk müzik videosunu çekti. Major Tom adlı hayali bir astronotun uzaya fırlatılışı hakkında olan şarkы, Mayıs 2013'te Kanadalı astronot Chris Hadfield'in Uluslararası Uzay İstasyonu'nda çektiği klipten sonra tekrar ün kazandı. Bu klip, uzayda çekilen ilk klip olarak tarihe geçti.

Klip, Uluslararası Uzay İstasyonu'nun piyano eşliğinde dönmesiyle başlar. Gemide, duvara asılmış 'Recording in Session' yazısı görünür. Chris Hadfield, büyük yuvarlak bir camdan eşsiz manzaraya bakar ve ardından şarkının sözlerine giriş yapılır.

2012 yılının noel arifesinde Chris Hadfield, kardeşi Dave ile yazdığı orijinal şarkısı "Jewel in the Night" Youtube'a yüklenir. Uzayda kaydedilen ilk şarkısı olan "Jewel in the Night" basit bir melodiye sahiptir. Gitar eşliği hariç diğer enstrümanlar sonradan şarkıya eklenmiştir.

Hadfield, 2015'te "Space Sessions: Songs from a Tin Can" adlı albümü çıkardı ve "Space Oddity" tek cover şarkısı olarak yer aldı.

Albümdeki diğer bütün şarkılar, aile üyeleriyle birlikte yazılan şarkılardan oluşuyor. Kardeşi Dave ile birden fazla beste yapan Hadfield'in şarkıları arasında oğluyla yaptığı bir eser de vardır.

Chris Hadfield, "I Wonder If She" ile eşine duyduğu aşkı; "Space Lullaby" ise kızına ithafen yazmıştır. Uzayda geçirdiği 166 gün sonra eve dönen Chris Hadfield'in "Space Sessions: Songs from a Tin Can" albümü, 8 Ekim 2015'te Spotify'da yayınlandı.

"Space Oddity" şarkısı sözleri

"Ground Control to Major Tom
Ground Control to Major Tom
Take your protein pills and put your helmet on
Ground Control to Major Tom
Commencing countdown, engines on
Check ignition and may God's love be with you"

KAYNAKÇA

Zalman, Paige, "Listening for the Cosmic Other: Postcolonial Approaches to Music in the Space Age" (2019). Graduate Theses, Dissertations, and Problem Reports. 3797.

Resim 2

Gerçek Yıldız Adam: David Bowie, Kanadalı astronot Chris Hadfield'in 'Space Oddity' kapağını destekliyor | Bağımsız | Bağımsız (independent.co.uk)

Resim 1

The Singing Astronaut | Chicago News | WTTW

SİZİN DE YAZILARINIZ DERGİMİZDE YER ALSIN İSTER MİYDİNİZ?

Dergimizin ilerdeki sayılarında üyelerimizden gelen makalelere yer vermek istiyoruz. Eğer ilginizi çeken konularda araştırma yapmak ve yazılar yazmak ilginizi çekiyorsa bizimle iletişime geçmekten çekinmeyin!!

KTÖB-TR

KTÖB-TR